

İçindekiler

Ekonomik Araştırmalar.....	2
<i>Merkez Bankası Mart Ayında da Faizi Pas Geçti</i>	<i>2</i>
<i>Şubat Ayında Bütçe Fazlası Verildi</i>	<i>3</i>
<i>Ocak Ayında Cari Açık Yükseldi</i>	<i>3</i>
<i>2022 Şubat'ta Yıllık Enflasyon %54,44 Olarak Gerçekleşti</i>	<i>4</i>
<i>2021 Yılında İşsizlik Oranı %12 Seviyesinde Gerçekleşti.....</i>	<i>4</i>
<i>Tüketici Güven Endeksi Mart Ayında Yükseldi</i>	<i>6</i>
<i>Sanayi Üretim Endeksi 2022 Ocak Ayında Yıllık %7,6 Artış Gösterdi</i>	<i>6</i>
Kent, Yönetim ve Çevre Araştırmaları.....	8
<i>2021 Dünya Hava Kirliliği Raporu Açıklandı: Türkiye 46. Sırada.....</i>	<i>8</i>
<i>Bakan Murat Kurum: "İklim Kanunu Hazırlıklarının Büyük Kısmı Tamamlandı. .</i>	<i>9</i>
<i>4. Kartepe Zirvesi Gerçekleştirildi.</i>	<i>10</i>
Uluslararası Araştırmalar.....	12
<i>Rusya İşgali ve Ukrayna'da Savaş Gündemdekini Yerini Koruyor.....</i>	<i>12</i>
<i>Antalya Diplomasi Forumu Geniş Bir Katılımla Gerçekleştirildi.....</i>	<i>14</i>
<i>NATO Zirvesi Brüksel'de Ukrayna Krizi'nin Gölgesinde Gerçekleşti</i>	<i>16</i>
Toplumsal ve Kültürel Araştırmalar	19
<i>Rusya-Ukrayna Savaşı Sonrası Göç Hareketliliği.....</i>	<i>19</i>
Bize Ulaşın.....	21
SAM Ekibi.....	22

Merkez Bankası Mart Ayında da Faizi Pas Geçti

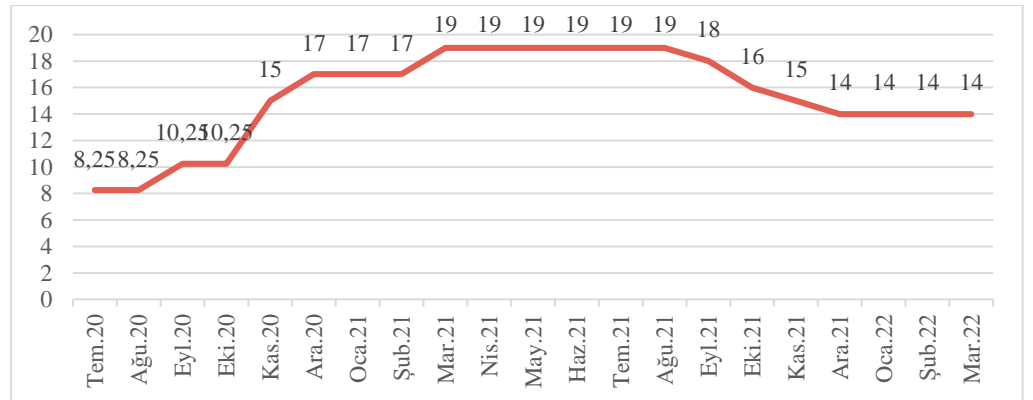
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 17 Mart 2022 tarihinde yılın üçüncü Para Politikası Kurulu toplantısını gerçekleştirdi. Para Politikası Kurulu, politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının %14’te sabit tutulmasına karar verdi. Bu çerçevede Aralık 2021’de %14’e indirilen politika faizi, 2022 yılının Ocak ve Şubat aylarında olduğu gibi Mart ayında da korundu.

TCMB tarafından açıklanan karar metninde (Sayı: 2022-18) şu ifadelere yer verildi:

“Enflasyonda yakın dönemde gözlenen yükselişte; sıcak çatışma ortamının yol açtığı enerji maliyeti artışları, ekonomik temellerden uzak fiyatlama oluşumlarının geçici etkileri, küresel enerji, gıda ve tarımsal emtia fiyatlarındaki artışlar ile tedarik süreçlerindeki aksaklıklar gibi arz yönlü unsurlar ve talep gelişmeleri etkili olmaktadır. Kurul, sürdürülebilir fiyat istikrarı ve finansal istikrarın tesisi için atılan ve kararlılıkla sürdürülmekte olan adımlar ile birlikte, küresel barış ortamının yeniden tesis edilmesi ve enflasyonda baz etkilerinin de ortadan kalkmasıyla dezenflasyonist sürecin başlayacağını öngörmektedir. Bu çerçevede Kurul, politika faizinin sabit tutulmasına karar vermiştir.”

Açıklama metninden anlaşılacağı üzere, Ukrayna ve Rusya arasındaki savaş konjonktürünün yarattığı enerji, gıda ve tarımsal emtia fiyatlarındaki artışın önemli bir maliyet unsuru olduğu ve talepteki bazı gelişmelerin de fiyatlar üzerinde bir baskı yarattığı vurgulanmıştır. Ayrıca barış ortamının tesis edilmesiyle birlikte bu etkilerin ortadan kalkacağını vurgulayan TCMB, baz etkilerinin de ortadan kalkmasıyla fiyat artış hızının yavaşlayacağını beklemektedir. Bu etkilerin geçici olduğunun düşünülmesi Mart ayında politika faizinin sabit kalmasının temel nedenlerinden birisidir.

TCMB Politika Faiz Oranı (%)

Kaynak: TCMB

Şubat Ayında Bütçe Fazlası Verildi

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından aylık olarak yayımlanan Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri raporuna göre 2022 yılı Şubat ayında 69,73 milyar TL bütçe fazlası verildi. Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerine göre Şubat ayında bütçe giderleri 200,81 milyar TL, faiz giderleri 43,66 milyar TL ve faiz hariç giderler 157,1 milyar TL olarak gerçekleşti. Bütçe gelirleri 270,55 milyar TL olurken, vergi gelirleri ise 180,32 milyar TL oldu.

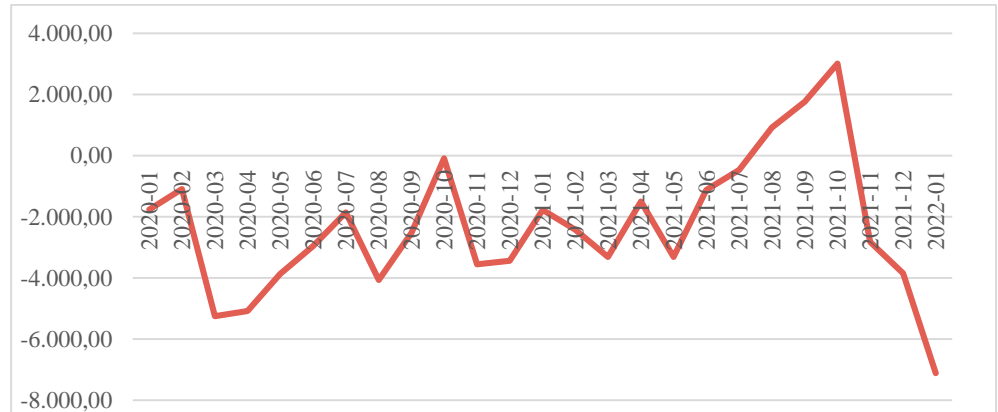
Şubat Ayı Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)	
Bütçe Giderleri	200,818
Faiz Giderleri	43,669
Faiz Hariç Giderler	157,149
Bütçe Geliri	270,555
Vergi Gelirleri	180,329
Bütçe Dengesi	69,737

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Ocak Ayında Cari Açık Yükseldi

Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası (TCMB) ödemeler bilançosu verilerine göre, Ocak ayında 7,11 milyar dolar cari açık verildi. Böylece Eylül 2021'den bu yana aylık bazda en yüksek cari açık kaydedildi. Verilere göre 2021 yılı toplamında ise cari açık 14,88 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Bu çerçevede yılın ilk ayında, aylık bazdaki cari açık 2021 yılındaki toplam açığın yarısına ulaştı.

Aylık Düzeyde Cari İşlemler Dengesi (Milyon Dolar)

Kaynak: TCMB

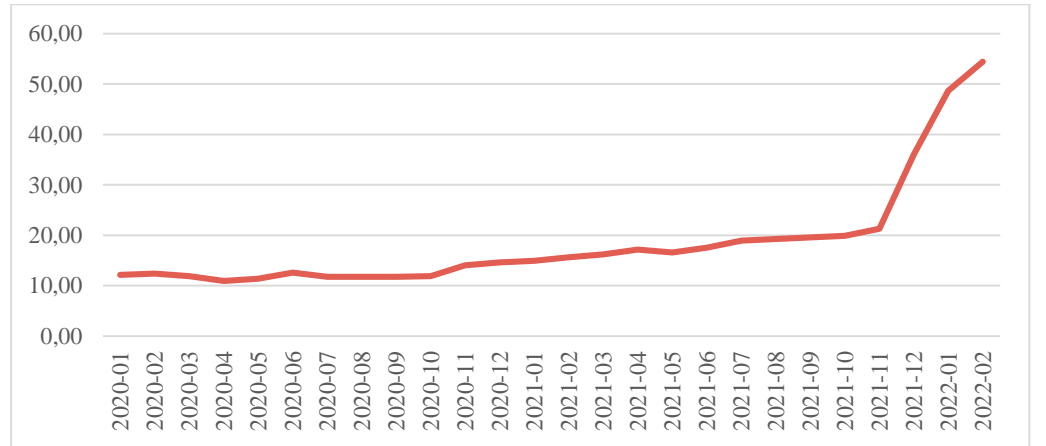
2022 Şubat'ta Yıllık Enflasyon %54,44 Olarak Gerçekleşti

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Şubat ayı verilerine göre Türkiye'de yıllık tüketici enflasyonu %54,44 olarak gerçekleşti. TÜFE, 2022 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre %4,81 ve bir önceki yılın Aralık ayına göre %16,45 artış gösterdi.

İstatistiklere göre yıllık TÜFE'de en yüksek artış sırasıyla %75,75 ile ulaştırma, %64,83 ile ev eşyası ve %64,47 ile gıda ve alkolsüz içecekler kalemlerinde kaydedildi. TÜFE'ye göre ise 2022 yılı Şubat ayında yıllık artışın en az olduğu kalemler sırasıyla %11,89 ile haberleşme ana gurubu, %22,24 ile eğitim, %26,87 ile giyim ve ayakkabı ve %32,86 ile sağlık oldu.

Şubat 2022'de, endekste kapsanan 409 maddenin 53'ünün ortalama fiyatında düşüş gerçekleşirken, 24 maddenin ortalama fiyatı sabit kaldı. Öte yandan 332 maddenin ortalama fiyatında artış gerçekleşti.

TÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

2021 Yılında İşsizlik Oranı %12 Seviyesinde Gerçekleşti

2021 yılında, 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı bir önceki yıla göre 121 bin kişi azalarak 3 milyon 919 bin kişi seviyesinde gerçekleşti. Bu çerçevede işsizlik oranı 2021 yılında bir önceki yıla göre 1,1 puan azalarak %12 seviyesine indi. İşsizlik oranının cinsiyet dağılımına bakıldığında ise erkeklerde bu oran %10,7, kadınlarda ise %14,7 olarak ölçüldü.

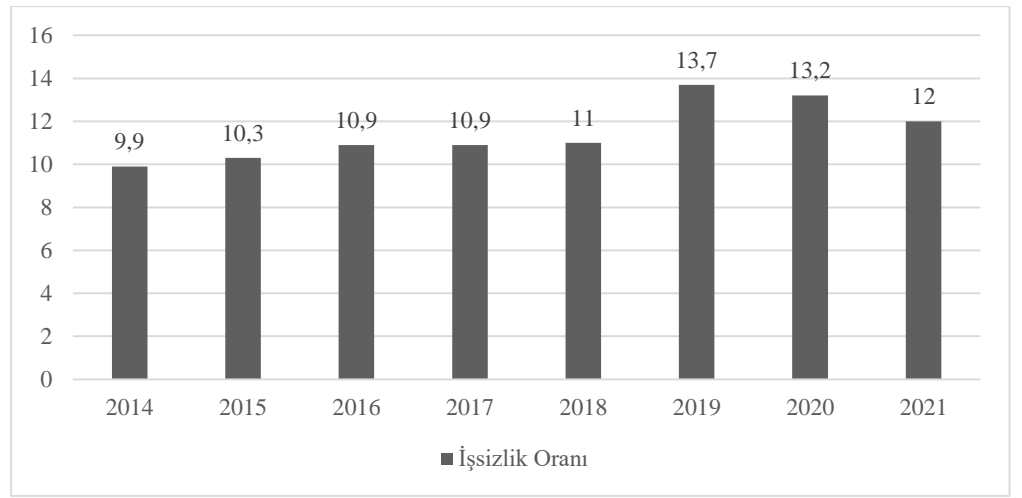
2021 yılında istihdam edilen sayısında da artış gözlemlendi. İstihdam edilenlerin sayısı 2 milyon 102 bin kişi artarak 28 milyon 797 bin kişiye

yükseldi. İstihdam oranı ise 2,5 puan yükseldi ve %45,2 oldu. Erkeklerde istihdam oranı %62,8, kadınlarda ise %28,0 olarak hesaplandı.

Diğer yandan 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranında da olumlu gelişmeler yaşandı. Genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki yıla göre 2,3 puan azalarak %22,6'ya düştü. Bu yaş grubunda da işsizliğin kadınlarda erkeklere göre daha fazla olduğu ölçüldü.

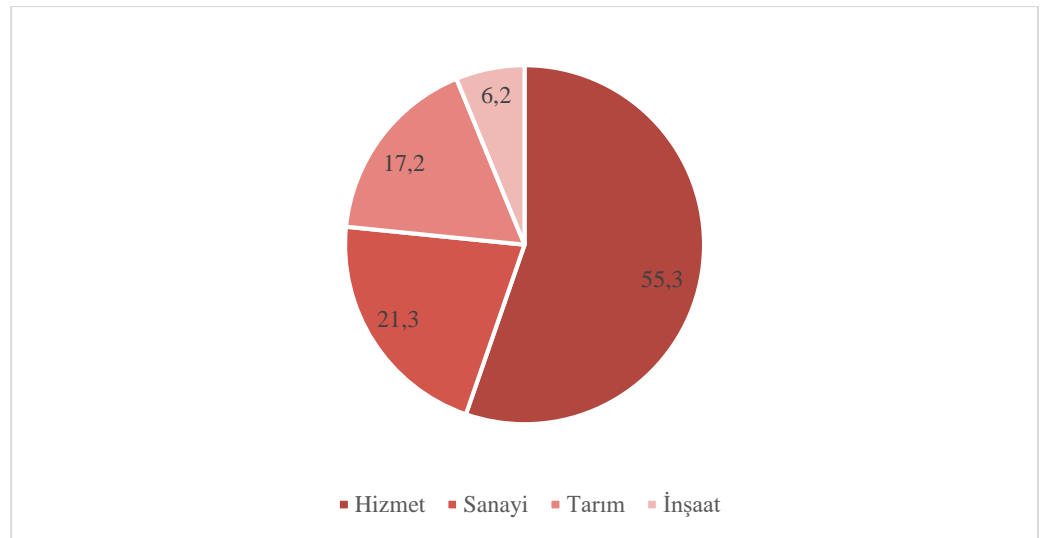
İstihdamın sektörel dağılımında ise %55,3 ile hizmetler sektörü ön plana çıkarken, sanayi sektörünün istihdama katkısı %21,3 ile geçen seneye göre ılımlı bir artış gösterdi. Tarım sektörü ve inşaat sektörünün ise istihdama katkısı sırasıyla %17,2 ve %6,2 olarak ölçüldü.

İşsizlik Oranları (Yıllık, %)

Kaynak: TÜİK

İstihdamın Sektörel Dağılımı (2021, %)

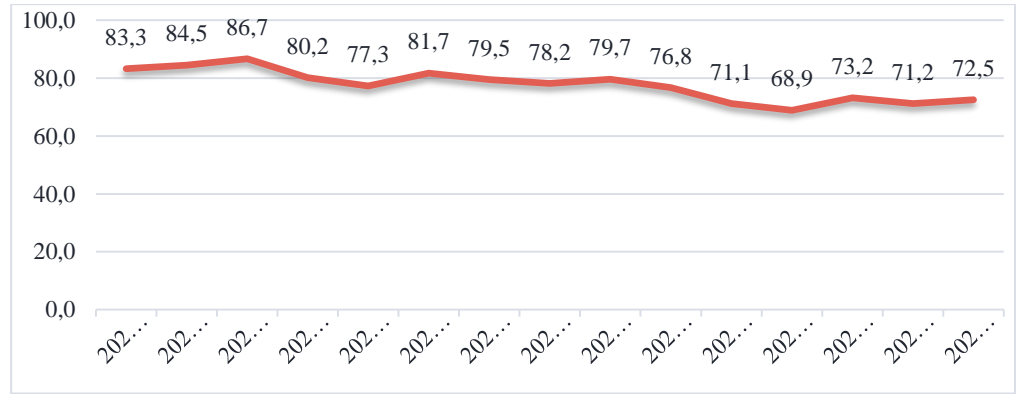

Kaynak: TÜİK

Tüketici Güven Endeksi Mart Ayında Yükseldi

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi Mart ayı verileri yayımlandı. Anket sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi 0-200 aralığında değer alabilmektedir. Tüketici güven endeksinin 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durumu,100'den küçük olması ise tüketici güveninde kötümser durumu göstermektedir. Verilere göre Şubat ayında 71,2 olan tüketici güven endeksi Mart ayında bir önceki aya göre %1,9 oranında artış göstererek 72,5 seviyesine yükseldi.

Mevsim Etkilerinden Arındırılmış Tüketici Güven Endeksi

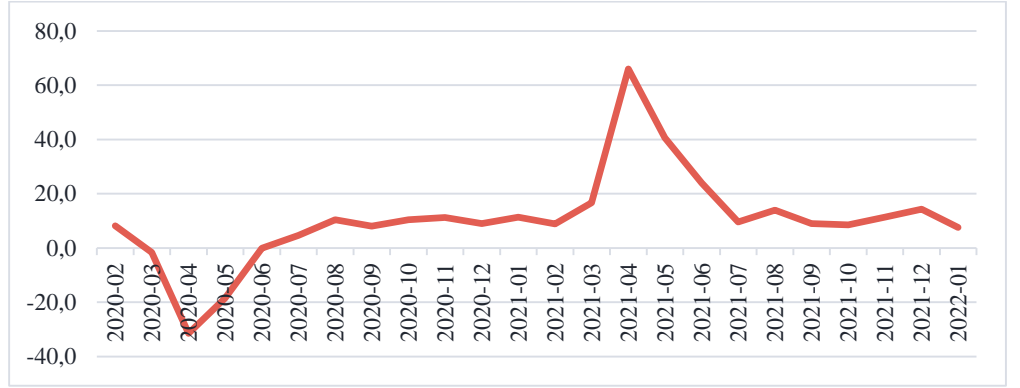

Kaynak: TÜİK

Sanayi Üretim Endeksi 2022 Ocak Ayında Yıllık %7,6 Artış Gösterdi

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanan Sanayi Üretim Endeksi verilerine göre sanayi üretim endeksi Ocak 2022'de aylık olarak %2,4 azalırken, yıllık bazda %7,6 artış gösterdi. TÜİK verilerine göre sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2022 yılı Ocak ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %8,3, imalat sanayi sektörü endeksi %7,7 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %5,6 arttı. Sanayinin alt sektörleri aylık bazda incelendiğinde ise madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %11,2 artarken, imalat sanayi sektörü endeksi %3,1 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %1,6 azalış gösterdi.

Sanayi Üretim Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

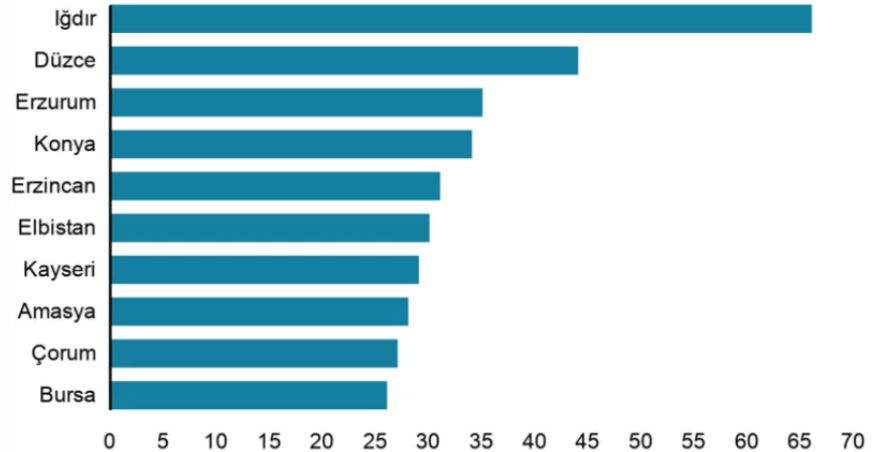
2021 Dünya Hava Kirliliği Raporu Açıklandı: Türkiye 46. Sırada

Her yıl İsviçre merkezli hava kalitesi teknolojisi şirketi IqAir tarafından yayımlanan Dünya Hava Kirliliği raporunun yeni çalışmasına göre, Türkiye 2020 yılındaki gibi dünyanın en kirli havasına sahip 46. ülkesi oldu. Rapor, 117 ülkede, 6476 şehirdeki hava kalitesi izleme istasyonlarından alınan metreküp başına düşen ince parçacıklı madde (PM 2,5) yoğunluğu ölçümlerine dayanmaktadır. Raporda 2021'de İspanya'dan Türkiye'ye Avrupa genelinde görülen yoğun yangınların hava kirliliğinde artışa katkıda bulunduğu belirtilmektedir.

Raporda havası en kirli başkentler sıralamasında Ankara 54. sırada yer almaktadır. Türkiye'nin Avrupa bölgesi dahilinde incelendiği raporda Avrupa'nın havası en kirli kentleri sıralamasında ise Iğdır 66 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ yoğunluğuyla ilk sırada yer almaktadır. Iğdır'ı 49.8 yoğunluğuyla Rusya'nın Krasnoyarsk kenti ve 47.2 yoğunluğuyla Sırbistan'ın Novi Pazar şehri izlemekte. Türkiye'nin havası en kirli kentleri sıralamasında Iğdır'ın ardından Düzce ve Erzurum gelmektedir. 2020'de ilk sırada yer alan Çorum ise Bursa'nın hemen önünde havası en kirli 9. kent olarak kayıtlara geçmiştir. Yıllık 7 milyona yakın ölüme ilişkilendirilen hava kirliliği günümüzün en büyük çevresel sağlık tehdidi olarak görülmektedir.

Türkiye'nin havası en kirli 10 kenti

PM2.5 oranı, $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Bakan Murat Kurum: Hazırlıklarının Büyük Kısmı Tamamlandı"

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum yaptığı açıklamada, İklim Kanunu hazırlıklarının büyük bir kısmının tamamlandığını belirterek, 2022 yılı içerisinde çıkarılmasının öngörüldüğünü bildirdi. Türkiye'nin yeşil finansmana erişimi konusunda imzalanan mutabakat metninde, 3 milyar 157 milyon dolarlık destek sağlandığını hatırlatan Kurum, bu finansmanın 3 yıl içerisinde iklim değişikliğiyle mücadele için harcanacağını ifade etti. Kurum, iklim değişikliğiyle mücadele konusunda tüm sektörlerle ve gençlerle konuştuklarını dile getirerek, "İklim değişikliğine uyumu sağlayacağız, sağlamak zorundayız. Kaynaklarımız sonsuz değil. İnşallah hep birlikte, topyekun bu süreci yürütmeye gayret göstereceğiz." dedi.

Bakan Kurum, Konya'da düzenlenen İklim Şurası'nda aldıkları kararların önemine işaret ederek, burada, "iklim değişikliğine uyum, yerelde iklim değişikliğinin etkilerini azaltabilmek adına projelerin yapılması, milli enerji politikası, ulaşımda mikro mobilitenin sağlanması, adil göç, sanayi ve teknoloji" gibi başlıklarda birçok konunun değerlendirildiğini ve 217 önerinin çıktığını belirtti. Bu öneriler ilgili bakanlıklarla görüşüldükten sonra nisan ayı içerisinde şura kararlarının açıklanacağını ifade etti. Kurum, İklim Kanunu hazırlıklarının sürdüğüne de işaret ederek, "2053 hedefi doğrultusunda ülkemizin 50-100 yılını planlamaya çalışıyoruz. Dolayısıyla bu çalışmalar çok önemli." şeklinde konuştu. İklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarını tüm bakanlıklarla yürüttüklerine işaret ederek "Doğru ve gerçekçi bir hedef ortaya çıksın istiyoruz ve bu çıkacak hedef doğrultusunda da İklim Kanunu'nun altlığı oluşsun. Bunun çalışmalarını yaptık." ifadesini kullandı. Bakan Kurum'un, İklim Kanunu'nun içeriğine ilişkin ifadeleri şu şekildedir:

"Enerjide yenilenebilir enerji miktarının artırılması ve yıllar itibarıyla zorunluluklarının sektörel bazda neler olması, ulaştırmada ortaya koymuş olduğumuz hedef ve bu hedef doğrultusunda yatırım yapanların desteklenmesi, ilave finans kaynaklarının sunulması, belki vergisel avantajların da içinde olması, Emisyon Ticaret Sistemi'ne ilişkin fazla emisyon üretenlerin cezalandırılması, az emisyon üretenlerin teşvik edilmesi, desteklenmesi, yeşil alanların miktarının artırılması, yerel yönetimlerin, yerelde iklim değişikliğine uyum anlamındaki projeleri, sanayi ve teknoloji dalında sanayi sektörüne, teknolojiye vereceğimiz destekler, gençlerimizin, kadınlarımızın beklentileri, şehirlerin beklentileri gibi birçok konu İklim Kanunu'nun altlığını teşkil edecek." Kanunla iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında yapılması gerekenlerin bir zorunluluk haline gelmesini istediklerini ifade eden Kurum, "Yani önümüzdeki hedef doğrultusunda herkes ne yapacağını yıllar itibarıyla bilsin. Kanunun altlığı da aslında hem Şura'da hem bizim bu müzakerelerimizde, diğer ülkelerle yapılan görüşmelerde ortaya çıkıyor ve bu çıkan verileri de toparlayıp inşallah güzel bir kanun hazırlıyor olacağız. Bu yıl içerisinde tamamlamayı öngörüyoruz. Büyük bir kısmı tamamlandı. İnşallah bu yıl içerisinde Meclis'imizle istişare halinde, yüce Meclis'imizin destekleriyle vekillerimizle bu düzenlemeyi yapmak istiyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

4. Kartepe Zirvesi Gerçekleştirildi

Kartepe Zirvesi 2022, ‘‘Dirençli Şehirler ve Şehrin Dönüşümü’’ temasıyla 24-27 Mart’ta toplandı. Zirveye 25 ülkeden 350 entelektüel, akademisyen, ekonomist, kent bilimcisi katıldı. 4 gün süren zirvede 26 akademisyen oturumu, 15 panel oturum, 2 forum ve 8 özel oturum gerçekleşti. Şehirlerin geleceğiyle ilgili senaryoların ele alındığı dünyanın en büyük şehircilik buluşmasına çok sayıda uzman katıldı. Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı Doç. Dr. Tahir Büyükakın, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, Almanya eski Başbakanı Gerhard Schröder, UNDP Türkiye Mukim Temsilcisi Louisa Vinton’ın açılış konuşmalarıyla başlayan zirve dört gün boyunca devam etti. Nobel Barış Ödülü sahibi Muhammed Yunus’tan İlber Ortaylı’ya, İsveç kökenli sosyal bilimci Prof. Dr. Göran Therborn’dan Alev Alatlı’ya, Engin Altan Düzyatan’dan Mert Fırat’a birçok önemli ismin katıldığı zirvede afet yönetiminden çevre ve iklime kadar kente dair birçok başlık ele alındı. 2022 Kartepe Zirvesi Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanı Doç. Dr. Tahir Büyükakın’ın katılımcılara teşekkür etmesiyle son buldu.

Rusya İşgali ve Ukrayna'da Savaş Gündemdekini Yerini Koruyor

Ukrayna savaşında bir ay geride kalırken Rusya operasyonun birinci aşamasının tamamlandığını, ikinci aşamadaki hedefin Donbas'ta kontrolü sağlamak olduğunu duyurdu. Bu açıklama, 'Putin, hedef küçültüyor' yorumlarına neden oldu. Rusya'nın Ukrayna'ya açtığı savaşta birinci ay geride kalırken, Putin'in hedef küçülttüğünü işaret eden açıklamalar gelmeye başladı. Bir taraftan harekâtın planlandığı gibi yürütüldüğünü belirten Rusya Genelkurmay Başkanlığı, diğer taraftan bundan sonra ana hedefin sadece Rusya yanlısı ayrılıkçıların kontrolünde olan Donbas'ın tamamen kurtarılması olacağını ilan etti.

'Rusya hedef mi küçültüyor?' sorularına neden olan açıklamayı Rusya Genelkurmay Başkan Yardımcısı General Sergey Rudskoy yaptı. Moskova'da askeri operasyonlarla ilgili kamuya bilgi veren Rudskoy, "Ukrayna'da gerçekleştirdiğimiz özel askerî harekâtın birinci aşamasını tamamlamış bulunuyoruz. Aslında başından beri masada operasyonla ilgili iki şık bulunuyordu. İlki sadece bağımsızlıklarını tanıdığımız Donbas bölgesinde Lugansk ve Donetsk cumhuriyetleri topraklarını aşırı milliyetçi Ukrayna unsurlarından arındırmak idi. İkincisi ise harekâtın tüm Ukrayna çapında gerçekleştirilmesi. Karar aşamasında ikinci şık, tüm Ukrayna sathı seçildi. Biz sadece Donbas'ta operasyon başlatsaydık Ukrayna'nın cephe gerisinden diğer bölgelerden sürekli takviye yapılacaktı. Böylece operasyon hiçbir zaman bitmeyen, kronik bir hal alacaktı. Askerî harekâtın az önce tamamlandığını ilan ettiğim birinci aşamasıyla Ukrayna'yı büyük ölçüde ağır silahlardan arındırmış olduk." ifadelerini kullandı.

General Rudskoy, "Geride bıraktığımız süreçte ordumuz 1351 askerini kaybetti. 3 bin 825 kişi de yaralandı. Ukrayna tarafının asker olarak can kaybı 16 bin civarında. Harekâtın ikinci aşaması daha dar alanda yürütülecek. Şimdi ana hedefimiz Donbas bölgesini yasal sınırlarında Ukrayna kuvvetlerinden kurtarmak" dedi. 2014 yılında Donbas'taki Lugansk ve Donetsk bölgeleri bağımsızlığını ilan ettiğinde şimdilerde Ukrayna kontrolündeki Mariupol da Donbas sınırlarında kalıyordu. Rusya'nın öncelikli hedeflerinden birinin liman kenti Mariupol'ü almak olacağı anlaşılıyor. Ukrayna hükümeti ise abluka altındaki Mariupol'den sivillerin çıkışı için koridor açılmasını istiyor.

Rusya diğer taraftan Ukrayna'nın geride kalan bölgelerinde kuşatma altındaki şehirlere saldırma şikkından da vazgeçmiyor. Rudskoy'un "Birliklerimiz farklı yönlerden ilerleyişine devam ediyor. Kuvvetlerimiz büyük ölçüde başkent Kiev, Halkiv, Çernigov, Nikolayev gibi şehirleri kuşatma altına almış durumda. İlk plana göre şehirlere girmeyi düşünmüyorduk. Ancak şimdi özel askeri operasyon gerektirdiği takdirde şehirlere de girebiliriz" demesi dikkat çekti. Rusya'nın Ukrayna işgalinde bir ay geride kalırken yedinci Rus generalin çatışmalarda öldüğüne dair haberler de gelmişti. 48 yaşındaki Korgeneral Yakov Rezantsev'in Herson'da hava saldırısı sırasında hayatını kaybettiği bildirildi. Rezantsev, Ukrayna işgalinin dördüncü gününde yaptığı açıklamada Rus askerlerinin birkaç saat içinde zafer ilan edebileceğini öne sürmüştü.

Rusya'da yapılan kamuoyu yoklamalarında, Rusların çoğunun Ukrayna'daki savaşa destek verdiği mesajı da verildi. 5 Mart'ta Rus Kamuoyu Araştırma Merkezi (VSIOM) tarafından yapılan ankete göre Rusların yüzde 71'i Ukrayna'daki "özel askeri operasyona" destek veriyor. "Desteklemiyorum" diyenlerin oranı yüzde 21 olarak belirtiliyor. "Fikrim yok" diyenlerin oranı ise

yüzde 8. Katılımcıların yüzde 70'i ise "özel askeri operasyonun" Rus ordusu için iyi gittiğine inanıyor. Asıl olarak hükümetin sipariş ettiği anketleri yapan Kamuyou Fonu'nun araştırması da (FOM) benzer bir sonucu ortaya koydu. Bu ankete göre Ruslar'ın yüzde 65'i Ukrayna'daki "özel askeri operasyonu" onaylıyor, yüzde 17'si onaylamıyor, yüzde 18'i ise fikri olmadığını belirtiyor. Bu araştırmaya katılanların yüzde 51'i "Evet" derken, "Hayır" yanıtı verenlerin oranı sadece yüzde 27. Bu ankette dikkat çeken bir sonuçsa, savaşa destek verenlerin çoğunun (yüzde 73) resmi medyaya güvenmesi. Karşı çıkanların yüzde 85'i ise güvenmiyor.

Ukrayna'nın işgalini aktif şekilde protesto edenlerin çoğu 30 yaşın altındaki gençler. Hala silahlı olarak alınabilecek yaşta ya da askerliklerini yeni tamamlamış olanlar. Rusya'da internetteki paylaşımların yüzde 52'si savaş yanlısıyken, yüzde 30'u savaş karşıtı olarak beyan edilmiş. Savaş yanlısı ya da karşıtı olmalarından bağımsız olarak, Ruslar'ın yüzde 30'u Ukraynalılara sempatiyle bakıyor. Araştırma, bunun tüm paylaşımlarda en yaygın görülen duygu olduğunu gösteriyor.

Ukrayna televizyonları ve haber siteleri dehşet verici savaş görüntüleriyle birlikte haberler yapıyor. Bombalanmış, harabe halindeki apartmanlar, ölü ve yaralı siviller, çok sayıda yanmış ve tahrip edilmiş Rus ordusuna ait araçlar. Esir düşmüş Rus askerleri ve subayları gösteren onlarca video, kan ve cesetler Ukrayna resmi sosyal medyasını kaplamaya devam ediyor. Ancak Rus televizyonlarında, Rus ordusunun yenilgileri ve kayıplarını görmek mümkün değil. Rus güçlerinin Ukrayna'ya girmesinden bir hafta sonra hükümet, Rus ordusu hakkında güvenilir haberlerin yayılmasını cezalandıran bir yasa geçirdi. Hükümetin güvenilir bulduğu haberleri yayanlar 15 yıl hapisle cezalandırılabilir. Rus medya kuruluşlarının Ukrayna'nın işgalini "savaş" olarak tanımlaması yasaklandı ve "özel operasyon" tanımlamasını kullanmaları talimatı verildi.

Antalya Diplomasi Forumu Geniş Bir Katılımla Gerçekleştirildi

Antalya'da bu yıl "Diplomasiyi Yeniden Kurgulamak" temasıyla ikincisi düzenlenen Antalya Diplomasi Forumu'na; 20 devlet ve hükümet başkanı, 70'ten fazla bakan, 50'ye yakın uluslararası örgüt temsilcisi olmak üzere toplamda 2 bin 500 yetkili katıldı. Forum'u, 200'ü yurt dışından olmak üzere toplam 585 gazeteci takip etti.

Devlet liderlerinin bir araya geldiği ve dünya gündemindeki en önemli bölgesel, küresel meselelerin masaya yatırıldığı Antalya Diplomasi Forumu, Turizm merkezi Belek'teki NEST Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayip Erdoğan'ın himayelerinde Dışişleri Bakanlığı'nca düzenlenen forumda Erdoğan ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun da konuşmalarına yer verildi.

Türkiye'nin farklı yerlerinden lisans, yüksek lisans, doktora öğrencilerinin de katıldığı Forum'da bu yıl da geçen yıl oluğu gibi "Diplomasi Tüneli" kuruldu. Diplomasi Tüneli'nde birçok başlıkta, dünya tarihine yön veren önemli konular, uluslararası antlaşmalar ve Türkiye'nin çalışmalarına yer veriliyor.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Antonio Guterres, açılışa video konferans yöntemiyle katıldı. Açılıştaki konuşmalar Türkçe, İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Rusça ve Arapça olmak üzere 6 dile tercüme edildi.

NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg'in de yer aldığı forumun devlet başkanı ve hükümet başkanı düzeyindeki katılımcıları şöyle:

"KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Slovenya Cumhurbaşkanı Edı Rama, Nijer Cumhurbaşkanı Mohamed Bazoum, Kosova Cumhurbaşkanı Vjosa Osmani Sadriu, Somali Cumhurbaşkanı Mohamed Abdullahi Mohamed Farmajo, Haiti Cumhurbaşkanı Jovenel Mo'se, Gine-Bissau Cumhurbaşkanı Umaro Sissoco Embaló, Karadağ Cumhurbaşkanı Milo Djukanovic, Ukrayna eski Cumhurbaşkanı Petro Poroshenko, Kuzey Makedonya Cumhurbaşkanı Stevo Pendarovski, Kenya Cumhurbaşkanı Uhuru Kenyatta, Afganistan eski Cumhurbaşkanı Hamid Karzai, Kosova Başbakanı Albin Kurti ve Arnavutluk Başbakanı Borut Pahor."

NATO Zirvesi Brüksel’de Ukrayna Krizi’nin gölgesinde gerçekleşti

ABD Başkanı Joe Biden, göreve geldiğinden bu yana üçüncü kez Avrupa’ya NATO Zirvesi vesilesiyle ziyarette bulundu. Daha önce G20 zirvesi için Roma’ya ve İklim Zirvesi için Glasgow’a, aylar öncesinden düzenlenen seyahatlerle gitmişti. Bu kez uluslararası bir krizin en kritik döneminde, hızlı bir kararla Brüksel’e geçti. Rusya’nın Ukrayna işgali devam etmekte ve henüz yakın zamanda biteceğine dair bir işaret yok. ABD-Avrupa ittifakının gideceği yol da netlikten çok uzakta görünüyordu. Rusya’nın Ukrayna işgali başladığından bu yana, ABD sadece müttefikleriyle işbirliği yapmak için özel bir çaba harcıyor. Bu bazen, NATO üyeleri hazır olana kadar bazı yaptırımlar ve askeri yardım gibi adımları bekletmek anlamına da geldi.

Bu durum elbette ki çok farklı çıkarları olan 30 üyeli bir ittifak içinde her zaman kolay olmamaktaydı, ancak Rusya’nın saldırıları ilk günlerde bazı geleneksel ısrarların ve rezervlerin geri çekilmesini sağlamıştır. Biden’ın bu ziyaretteki asıl amacı da, Amerika’nın hem kağıt üstünde hem gerçek anlamda müttefikleriyle omuz omuza verdiğini ve NATO’nun birlik halinde attığı adımların geçici bir durum değil; Rusya’nın yayılcı politikalarına karşı “yeni normal” olduğunu göstermek olacak. Belçika’dan sonra Biden Polonya’ya giderek Devlet Başkanı Andrzej Duda ile görüşmeler gerçekleştirmesi de önemli bir gelişmedir. NATO’nun doğu kanadı konumundaki eski Sovyet ülkesi Polonya’ya ABD son dönemde özel bir nem atfediyor.

Ukrayna’ya asker yardım ve Polonya’daki NATO varlığını güçlendirme konuları elbette gündemdedir ama görüşmenin en önemli konusu, ABD’li yetkililere göre çatışmalar başladığından bu yana artarak devam eden Polonya sınırına göçmen akınıdır. Zira bu durum, Polonya’ya hem finansal hem lojistik anlamda birçok sorumluluk ve yük getirmektedir. Eğer baş edilmezse, bu durum ülkede sosyal adaletsizlik ve başkaldırı gibi sonuçlara bile yol açabilir.

Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenskiy yardımların tam anlamıyla yeterli olmadığını vurgulamaktadır. Zelenskiy, Ukrayna’nın daha sofistike hava savunma sistemlerine ihtiyaç duyduğunu ve hava sahasının “uçuşa yasak bölge ilan edilmesi gerektiğini” söylüyor. ABD de daha gelişmiş uzun menzilli hava savunma sistemleri için söz verdi ancak sözü vermek, gerçekleştirmekten çok daha kolay görünüyor. ABD ile Polonya arasında, Sovyet döneminden kalan Polonya jetlerinin Ukrayna’ya ikmal konusunda yaşanan anlaşmazlıkta görüldüğü gibi NATO, Rusya’nın bu tarz adımlara sert bir karşılık vermesinden çekiniyor. Aynı zamanda silahların Ukrayna’ya nasıl teslim edileceği ve verilen silahların yerinin nasıl doldurulacağı konularında da anlaşma sağlanamadı.

ABD son dönemde Slovakia ve Türkiye'yle de füze savunma sistemlerinin Ukrayna'ya gönderilmesi için görüşmelerini sürdürüyor. Eğer Biden, müttefikleriyle görüşmeler sırasında bu konuda Avrupa'da bir gelişme sağlarsa, bu dikkate değer bir başarı olacak. ABD ve müttefikleri, Rusya'nın işgale kalkışması halinde beklenmedik ve vurucu yaptırımların uygulanacağı sözünü vermiş ve ilk günlerdeki nispeten yavaş adımların ardından bu sözünü de tutmuştu.

Rusya ekonomisi, para birimi ve borsası yaptırımlardan ciddi anlamda etkilendi. Ancak her ne kadar sert olsa da yaptırımlar Rusya'nın savaşı durdurması için yeterli olmayabilir. Batılı liderler zaman geçtikte yaptırımların dayanılamayacak hale geleceğini savunsa da Biden'ın üzerinde, bu ziyaret sırasında daha da sert ve ağır yaptırımlar konusunda uzlaşma ve bunu açıklama konusunda ciddi bir baskı var. Yeni yaptırımlar da Rusya'yı durdurur mu bilinmiyor ancak yeni adımların da sürekli devam edeceğine yönelik algı, bazen hareketin kendisinden daha etkili olabilir.

Toplumsal ve Kültürel Araştırmalar

Rusya-Ukrayna Savaşı Sonrası Göç Hareketliliği

24 Şubat 2022'de Rusya'nın Ukrayna'yı işgaliyle başlayan askeri operasyon sebep olduğu ölüm ve yaralanmaların dışında Avrupa'nın Doğusunda göç hareketliliğini de başlattı. Evlerini terk etmek zorunda kalan Ukraynalılar batıdaki komşu ülkelere göç ediyor. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği, Rusya'nın işgali nedeniyle Ukrayna'da on milyon insanın evlerini terk ettiğini söyledi. Komşu ülkelere giden 3,6 milyonun yanı sıra, tahmini 6,5 milyon kişinin de savaşın parçaladığı ülke içinde yerinden edildiği düşünülüyor.

Ukrayna'dan göç etmek zorunda kalanlar üzerine Uluslararası Göç Örgütü (IOM) tarafından 9-16 Mart tarihleri arasında yapılan bir araştırma göçmenler ile ilgili güncel veriler sunuyor. Araştırma ülke içinde yerinden edilmiş 2000 kişiyi kapsıyor. Araştırma sonucunda:

- Göç edenlerin %30'u Kiev'den, %36'dan fazlası Ukrayna'nın doğusundan ve %20'sinin de kuzeyden gelmektedir,
- Sadece %5'i işgal beklentisiyle evlerini terk etmişti, büyük çoğunluğu ise ya savaşın başlangıcında ya da savaş bölgelerine ulaştığında kaçmış,
- Uluslararası Göç Örgütü ülke içinde yerinden edilmiş kişilerin yarısından fazlasının kadın olduğunu ve birçoğunun hamile ve engelli olduklarını veya şiddet mağduru oldukları için özellikle savunmasız sayıldığını tahmin ediyor.

Kaynak: <https://www.bbc.com/news/world-60555472>

Ukrayna'daki insanlara yardım sağlamak için diğer kuruluşlarla birlikte çalışan Birleşmiş Milletler (BM), "gerekli ve mümkün olan her yerde" insani yardım sunduğunu söylüyor. BM'nin sunduğu yardımlar şunları içeriyor:

- İnsanlara yiyecek ve kira gibi temel ihtiyaçlar için nakit para verme,
- Bombardımandan zarar gören evler için yiyecek ve branda da dâhil olmak üzere batıdan doğuya malzeme teslimi,
- Bomba sığınaklarında insanlara katlanır yatak sağlanması
- Ülke içinde yerinden edilmiş kişiler için kabul ve geçiş noktalarının kurulması.

Evlerini terk eden 6,5 milyon kişinin yanı sıra, yaklaşık 12 milyon kişinin mahsur kaldığı veya çatışmalardan etkilenen bölgelerden ayrılamadığı düşünülüyor. Peki Ukraynalı mülteciler hangi ülkelere gidiyor? Mülteciler Polonya, Romanya, Slovakya, Macaristan ve Moldova gibi komşu ülkelere geçiyor. BM'e göre 22 Mart itibariyle 3,6 milyon kişi Ukrayna'yı terk etti. Mültecilerin 2.144.244'ü Polonya'ya, 555.021'i Romanya'ya, 371.104'ü Moldova'ya, 324.397'si Rusya'ya, 256.838'i Slovakya'ya ve 4.938'i de Beyaz Rusya'ya göç etmiştir.

Kaynak: Reuters

Mülteci statüsü alabilmek için Ukrayna vatandaşı veya yabancı öğrenci olmak gibi yasal olarak Ukrayna'da yaşayan kişiler arasında yer almak gerekiyor. Eğer mülteciler, Ukrayna'ya sınır ülkelerde arkadaşları veya akrabalarıyla kalamazlarsa kabul merkezlerinde kalma imkânlarına sahipler. Bu merkezlerde yiyecek ve tıbbi bakımın yanında ileriye dönük seyahatler hakkında da bilgi veriliyor. Ayrıca AB, savaştan kaçan Ukraynalılara 27 üye ülkesinde üç yıla kadar kalma ve çalışma hakkı verdi. Yine AB tıbbi tedavi, sosyal yardım, barınma ve okullara erişim hakkı gibi hizmetler vermektedir.

En fazla mülteciyi alan Polonya hükümeti, oraya gelen insan sayısını ağırlamak için AB'nin şu anda sunduğundan daha fazla paraya ihtiyacı

olacağını söyledi. Açık arayla kişi başına düşen en büyük mülteci yoğunluğuna sahip olan Moldova da gelen sayılarla ilgili olarak uluslararası yardım çağrısında bulundu.

Brexit süreciyle AB'den çıkan Birleşik Krallık'ta akrabası olan Ukraynalılar için bir aile vizesi programı başlatıldı. Bu kapsamda 21 Mart itibariyle 12.400 mülteciye İngiltere vizesi verildi. Ayrıca İngiltere'de vize programı dışında "Ukrayna için Evler" (Homes for Ukraine) uygulaması başlatıldı. Bu uygulama İngiltere'de aile bağları olmayan Ukraynalı mültecileri kapsıyor. Savaştan kaçan on binlerce insanın bu yolla İngiltere'ye gelebileceği düşünülüyor.

Bize Ulaşın

- ▶ Email: sam@ktu.edu.tr
- ▶ Twitter: [@sam_ktu](https://twitter.com/sam_ktu)
- ▶ Facebook: [@ktusam2020](https://www.facebook.com/ktusam2020)
- ▶ Instagram: [@sam_ktu](https://www.instagram.com/sam_ktu)
- ▶ Youtube: [KTÜ Stratejik Araştırma Merkezi](https://www.youtube.com/ktu_stratejik_arastirma_merkezi)
- ▶ Website: <https://www.ktu.edu.tr/sam>

YÖNETİM KURULU

Müdür

Doç. Dr. Özgür TÜFEKÇİ

Müdür Yardımcıları

Doç. Dr. Abdullah UZUN

Dr. Öğr. Ü. Suna ERSAVAŞ KAVANOZ

Üyeler

Prof. Dr. Bünyamin ER

Doç. Dr. İsmail KÖSE

Doç. Dr. Umut ÜZAR

Dr. Öğr. Ü. Cenk BEYAZ

ÇALIŞMA GRUPLARI

Ekonomik Araştırmalar Çalışma Grubu

Koordinatör: Doç. Dr. Umut ÜZAR

Arş. Gör. Tuğçe ADIMLI

Sema ŞEKER

Toplumsal ve Kültürel Araştırmalar Çalışma Grubu

Koordinatör: Dr. Öğr. Ü. Hüseyin YADİGAROĞLU

Doç. Dr. Bayram SEVİNÇ

Dr. Öğr. Ü. Cenk BEYAZ

Arş. Gör. İlhan BİLİCİ

Kent, Yönetim ve Çevre Araştırmaları Çalışma Grubu

Koordinatör: Dr. Öğr. Ü. Suna ERSAVAŞ KAVANOZ

Doç. Dr. Abdullah UZUN

Öğr. Gör. Fatma NALBANT

Arş. Gör. Tülay DEMİR

Arş. Gör. Kubilay DÜZENLİ

Arş. Gör. Nisa ERDEM

Arş. Gör. Abdülgazi YIKICI

Kübra ÖZDEMİR

Aynur YILDIRIM

Uluslararası Araştırmalar Çalışma Grubu

Koordinatör: Doç. Dr. Vahit GÜNTAY

Doç. Dr. İsmail KÖSE

Arş. Gör. Göktuğ KIPRIZLI

Arş. Gör. Fevzi KIRBAŞOĞLU

Ceren HAKYEMEZ

Dilek KARADENİZ

Mehmet Can ALBAYRAK

Nurfer GEZER

Aleyna TEMİZ

Münevver YAVUZ

